

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 210-01/16-2/ EPA 1348-VII
Ljubljana, 14. 9. 2016

Državni svet Republike Slovenije je na 43. seji 14. 9. 2016, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M n e n j e

k Letnemu poročilu o delu Policije za 2015

Državni svet **se je seznanil z** letnim poročilom.

Predstavnika Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) in Policije sta predstavila delo Policije v 2015. Izrazila sta zadovoljstvo, da letno poročilo lahko predstavita Državnemu svetu in Državnemu zboru, saj javnost tako bolj podrobno spozna delo Policije.

Leto 2015 je bilo zaznamovano predvsem z begunsko krizo in s policijsko stavko. Ob begunski krizi so se pokazale posledice dolgotrajnega materialnega in kadrovskega varčevanja v Policiji in le s skrajnimi naporji ter ob pomoči drugih služb in organizacij je Policija obvladovala vse aktivnosti. V času begunskega vala je Policija vzpostavila dobro sodelovanje s policijami iz sosednjih in drugih držav in tako je v času begunske krize slovenskim policistom na pomoč priskočilo okoli 500 policistov iz drugih držav. MNZ in Policija sta 2015 uspešno črpala denar iz evropskih skladov, kar velja tudi za sredstva za obvladovanje begunskega vala. Policija je tako pridobila okoli 10 milijonov evrov in je lahko dodatno opremila policiste za delo na terenu v času begunske krize. Že v času begunske krize so policisti pričeli z najdaljšo policijsko stavko v zgodovini (začetek novembra 2015).

Poleti 2015 je bil odprt nov forenzični laboratorij, ki omogoča delovanje vseh strokovnih skupin na enem mestu. Hkrati z novogradnjo je bilo pridobljene veliko nove opreme, ki je bila skoraj v celoti plačana iz evropskih razpisov, za celotno gradnjo pa je bilo 2/3 sredstev iz evropskih skladov. Forenzični laboratorij ima trenutno že 20 mednarodno akreditiranih linij.

Leto 2015 predstavlja pomemben mejnik glede šolanja policistov. Po dolgoletnih prizadevanjih je z izobraževanjem po višješolskem študijskem programu začela 1. generacija 100 študentov. Ta študij bo nadomestil prejšnji kadetski sistem izobraževanja policistov, ki zaradi zahtevnosti nalog potrebujejo višjo stopnjo izobrazbe. Nov sistem izobraževanja bo omogočal tudi reden dotok novih policistov in Policija ne bo več odvisna od vsakokratnih sklepov vlade glede zaposlitev.

Preiskanost kaznivih dejanj v 2015 je bila najvišja v zadnjih 10 letih (52 %), kaznivih dejanj je bilo manj kot 2014, prav tako se znižuje delež kršitev javnega reda in miru. Povišuje se delež lastnih policijskih prijav, kar je rezultat aktivnega in uspešnega preiskovalnega policijskega dela. Delež gospodarskih kaznivih dejanj se zmanjšuje, povišuje pa se višina škod

preiskovanih dejanj. Šibka točka varnostne situacije ostaja prometna varnost. Število prometnih nesreč se je še naprej zniževalo, povečalo pa se je število smrtnih žrtev. Policija se skupaj z drugimi deležniki trudi trend ponovno obrniti navzdol. Za 10 % se je zmanjšala količina pritožb na delo policistov, tudi groženj in napadov nanje je manj, vendar pa ti postajajo bolj nasilni. Na MNZ in Policiji poteka iskanje rešitev, kako policiste pripraviti na vedno bolj nasilne napade.

Proračun Policije se je 2015 začel povečevati tako za materialne stroške kot tudi za investicije. Letos bodo investicije znašale okoli 44 milijonov evrov. Zaradi dolgotrajnega varčevanja bo moral trend povečevanja sredstev trajati dalj časa, da si bo policija materialno in kadrovsko opomogla. Kadrovska problematika se je 2015 začela reševati, zaposlili so nove policiste in nove nadzornike meje, vendar glede na upokojevanje in odliv kadra še nekaj let ne bo stabilne kadrovske situacije. Policija je glede na varnostna predvidevanja MNZ predlagala dvig kadrovskega načrta v Policiji.

Glede razvoja Policije sta pomembna 2 dokumenta: Resolucija o dolgoročnem razvojnem programu Policije do leta 2025, ki je bila že sprejeta in načrtuje razvoj, opremo in kadre Policije za naslednjih 10 let. Policija upa, da v prihodnje vlaganja ne bodo določena za vsako leto posebej, ampak bodo načrtovana dolgoročno. V Državni zbor pa je bil ravnokar vložen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v Policiji, ki uresničuje tudi nekatere dogovore, zapisane v stavkovnem sporazumu, poleg tega pa želi postaviti temelje za delovanje Policije v prihodnje in omogočiti vzpostavitev stabilnega varnostnega sistema.

Državni svet je letno poročilo Policije pohvalil kot dobro pripravljeno in pregledno. Državni svetniki so še posebej izpostavili dobro delo policistov v času begunske krize, v kateri je bila ravno Policija med vsemi državnimi organi najbolj obremenjena.

Državni svet je izrazil zadovoljstvo, da je država končno prisluhnila potrebam Policije in je v zadnjem letu začela reševati kadrovske in materialne položaje policistov. Državni svet je v preteklosti že opozarjal, da pretirano varčevanje lahko povzroči težave pri delu Policije in vpliva na varnost državljanov in policistov.

Državni svet je prav tako izrazil zadovoljstvo, da je po dolgotrajni stavki prišlo do sklenitve stavkovnega sporazuma, ki bo omogočil povišanje plač policistom in povečanje sredstev za materialne in investicijske stroške. Državni svet je poudaril, da gre v primeru policijskega dela za specifično delo, ki ga težko primerjamo z drugimi državnimi uslužbenci, zato bi bil po njegovem mnenju nujen pogovor o statusu policistov. Predstavnika Policije in MNZ sta opozorila, da je bil stavkovni dogovor namenjen odpravi plačnih nesorazmerij in predvsem povišanju plačnih razredov policistom na terenu. Stavkovni sporazum pa ni bil namenjen odpravi kakšnih drugih anomalij v sistemu Policije ali spremembi sistema. Državni svet je poudaril, da je pomembno vedno znova izpostaviti dobro delo posameznih policistov in jih postaviti za zgled. Predstavnika Policije je poudaril, da je to stalna praksa v Policiji in na MNZ in da policiste, ki se izkažejo s posebej hrabrim ali požrtvovalnim dejanjem, pohvalijo in jim namenijo manjšo nagrado. Želijo pa si, da bi jim plačni sistem omogočal, da bi zaslužnim policistom lahko izplačali tudi delovno uspešnost.

Državni svetniki so želeli preveriti, ali je bila pripravljena kakšna ocena, koliko je stala stavka policistov. Predstavnika Policije je Državnemu svetu povedal, da se posebna ocena o ceni stavke ni delala, saj so policisti vse delo, v skladu s pravili policijske stavke, opravili. Bilo je res manj pobranih glob, vendar pa višine glob Policija ne načrtuje in namen Policije ni, da bi od državljanov izterjala globe v neki vnaprej določeni višini.

Državni svet je izrazil obžalovanje zaradi slabe prometne varnosti, saj se je število smrtnih žrtev v 2015 v primerjavi z letom prej povečalo. Državni svetniki so se strinjali z oceno predstavnikov Policije in MNZ, da je verjetno tudi policijska stavka nekaj doprinesla k slabšim

rezultatom. Za prometno varnost sta pomembna tako preventiva kot represija in posamezniki prometna pravila spoštujejo bolj, če vedo, da bodo za kršitve kaznovani. Ob stavki in begunski krizi pa je bilo nemogoče zagotoviti dovolj policistov za vse naloge na terenu. Vendar je Državni svet pri tem poudaril, da je Policija v sistemu prometne varnosti sicer zelo pomemben element, ne pa edini. Le sodelovanje vseh deležnikov lahko pripomore k temu, da se bo število prometnih nesreč s smrtnim izidom približalo rezultatom pred 2014.

V zvezi s prometno varnostjo je Državni svet ponovno želel preveriti, ali v Policiji in na MNZ razmišljajo o uvedbi specializirane enote avtocestne policije, kot jo poznajo v nekaterih drugih državah. Predstavniki Policije je Državnemu svetu predstavil rezultate projekta PEGAZ, ki ga je izvajala prometna policija. Projekt je pokazal, da Policija ne potrebuje specializirane enote avtocestne policije in da lahko naloge dobro opravljajo prometni policisti, ki se jih dodatno usposobi za delo na avtocestah. Žal pa se tudi prometna policija srečuje s problemom pomanjkanja kadra, saj je kadrovska pokritost trenutno okoli 70 %. Predstavniki Policije je zato izrazil prepričanje, da se bo s kadrovsko okrepitevijo Policije del kadra preselil tudi v prometno policijo in bo tako tudi na avtocestah prisotno več policistov, kar bo izboljšalo prometno varnost. Predstavniki Policije je še omenil, da bo nadzor nad prometom v prihodnje lažji, ker bo Policija dobila nova vozila in motorje, skupaj z DARS pa preverjajo tudi nove načine merjenja hitrosti, t. i. sekcijsko merjenje hitrosti, ki ga bodo začeli najprej izvajati na odseku AC Trojane–Blagovica.

Državni svet je poudaril pomen sodelovanja policistov in lokalnega okolja. V primeru dobrega stika z ljudmi, poznavanja terena in problematike okolja je preventivno delovanje Policije boljše. Državni svet je izpostavil izjemen pomen prisotnosti policistov na terenu, saj že samo z občasno prisotnostjo umirijo določene kritične točke v lokalnih okoljih in udeležence v prometu spodbudijo k večjemu upoštevanju prometnih predpisov ali preprečijo druga kazniva dejanja. Državni svetniki so na podlagi izkušenj iz lokalnih okolij pohvalili delovanje varnostnih sosvetov in Svetov za preventivo, ki omogočajo načrtovanje skupnega delovanja na varnostnem področju. V tem okviru je Državni svet poudaril pomen upokojenih policistov, ki lahko po upokojitvi aktivno delujejo v lokalnem okolju in pomagajo s svojim znanjem. Predstavniki Policije in MNZ sta izpostavila, da bi v ta namen lahko uporabili tudi pomožno sestavo policije, ki pa jo bo potrebno še okrepiti.

Državni svet je zanimalo, kako je na delo Policije vplival projekt LIBRA, ki se je sicer končal že pred časom. Predstavniki MNZ je zatrdil, da je revizija projekta pokazala, da je bil projekt učinkovit in uspešen. Njegov namen je bil dosežen, saj se je v policijskih upravah, ki so bile del projekta, število vodstvenih kadrov zmanjšalo, uspeli pa so povečati število policistov na terenu, kar je bistveno za varnost in občutek varnosti v javnosti.

Državni svet je zanimalo ali bo Policija izboljšala svoje delo tudi na področju novih informacijskih tehnologij. Predstavniki Policije je Državnemu svetu pojasnil, da je bilo 2015 približno 5 milijonov evrov namenjenih novi informacijski opremljenosti policistov. Med drugim so policisti prejeli 38 POS terminalov, tako da tujci prometne kazni lahko zdaj poravnajo s kartico, prav tako se uvaja ePolicist, kar pomeni, da policisti uporabljajo službene tablice, vse to pa jim omogoča hitrejšo in lažje delo.

Državni svet je izpostavil, da je pomembna varnost policistov in je zato pozitivno, da bodo policisti dobili v uporabo več novih in s tem varnejših vozil, kot tudi varnejše jopiče in nove varnostne (neprebojne in protivodne) srajce. Državni svet se je strinjal s predstavnikoma MNZ in Policije, da je poleg varovalne opreme nujno hkrati poskrbeti za stalno izobraževanje in usposabljanje policistov, saj varovalna oprema sama po sebi ni dovolj. Predstavniki MNZ je poudaril, da se zavedajo pomena dobre usposobljenosti policistov in je Državnemu svetu pojasnil, da želi MNZ sedanji nivo usposobljenosti policistov še zvišati in zato izvajajo tudi t. i. situacijske vadbene pripravljajo policiste na vedno nove in bolj zahtevne varnostne razmere.

V zvezi z varnostjo policistov je Državni svet želel preveriti tudi vprašanje glede paralizatorjev, ki se v zadnjem času pojavlja v medijih. Predstavniki MNZ je izpostavil, da v primeru uporabe paralizatorjev ne gre za nova pooblastila policiji. Gre pa za eno od stavkovnih zahtev policistov, ki želijo urediti uporabo paralizatorjev pri nas in s tem povečati svojo varnost in varnost ostalih udeležencev pri posredovanjih. Evropske statistike glede uporabe paralizatorjev namreč kažejo, da je v primeru posredovanja s paralizatorjem do 60 % manj poškodb na obeh straneh kot pa v primeru uporabe drugih metod za umirjanje. Policija in MNZ se zavedata nasprotovanj v javnosti in medijih, vendar poudarjata, da policisti zelo težko uporabijo strelno orožje, saj so posledice lahko nepovratne in se zato večkrat izpostavijo veliki nevarnosti, paralizator pa bi v primeru potrebe lahko uporabili bolj varno. Večina evropskih policij uporablja paralizator, zato v Policiji in na MNZ menijo, da je tudi to argument v prid spremembi glede uporabe paralizatorjev pri nas.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik